

**Jubilæum Sæculare Ecclesiæ Catholicæ Per Septendecim
Sæcula Militantis & Triumphantis Contra Idololatriam,
tyrannos, hæreses, schismata, errores, & scandala**

Per Septendecim Sæcula Militantis & Triumphantis Contra Idololatriam,
tyrannos, hæreses, schismata, errores, & scandala ; Ex Annalibus
Ecclesiasticis collectum Pro Xenio Oblatum Academicæ Sodalitati
Dominorum B. Mariæ Virginis Annunciatæ Herbipoli, Anno ...

Herbipoli, 1701

Decas I. Ab anno Christi 1400. ad 1410.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64765](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64765)

SÆCULUM
DECIMUM
QUINTUM,

Continens res in Ecclesia
memorabiles, quæ contigerunt
ab anno Christi 1400, ad
annum 1500.

DECAS I.

✿ *Ab anno Christi 1400. ad 1410.* ✿

1401. **R**ecrudescente bello inter Anglos
& Scotos, hi in Angliam irru-
pentes prælio ab Henrico Angliæ Rege
vincuntur, quo flos Scoticæ nobilitatis
perit. David etiam Regis Scotiæ filius
natu maximus, quòd libidinosis viveret
in carcerem conjicitur & fame necatur.

Sigismundus Rex Hungariæ, cùm quor-
dam Barones qui eum post cladem Neapo-
litanam malè exceperant, securi percussis-

set, ab aliquot conjuratis captus in carcerem conjicitur, creditâ ejus custodiâ quibusdam nobilibus, quorum patrem cum reliquis occiderat, sed eorundem matris operâ elapsus in Bohemiam fugit, indeque cum exercitu rediens regnum Hungariæ recuperat, pulso Ladislao Neapolitano, qui Jaderam, quam suam jam fecerat, Venetis vendit, ac Neapolim redit.

Emmanuel Imperator Græcorum ex Occidente Constantinopolim revertitur, & derelictus ab Occidentalibus (qui tum victo Bajazethe Syriam recuperare facile potuissent, nisi schismate divisi fuissent) à Machomete (Præcipuus is erat inter 14. filios Bajazethis victi, qui & cæteris multis præliis prævaluit) pacisci coactus est & ex victoria Tamerlanis ac strage Turcarum hoc tantum obtinuit, ut Imperio non privaretur.

✽ (1402.) ✽ Circa hoc tempus Tamerlanes Smyrnam penitus delevit: in Sebastia quoque horrendum sæviit, in qua duodecim hominum miriadas interemit, pueris ac mulieribus ungulis equorum conculcatis: quo spectaculo Tamerlanes oblectari solebat. Quia verò Rex Indorum fines ejus depopulari cœpit, ad sua rediit, eundemque Regem victum ad pacem

Q 4

admisit,

admisit, ac Saramacandam, olim Marcan-
dam dictam, Imperii sui sedem, variarum
devictarum gentium spoliis exornavit.
Quid exinde præstiterit, latet: certum est
filios ejus à paterna virtute defecisse, nec
hæreditatem à Patre relictam satis fortiter
& sapienter conservasse.

✱(1403.)✱ Hospitalarii Rhodi equi-
tes Sultanum Ægypti Saladinum in tan-
tum vexant, ut turpem & sibi ignominio-
sam pacem cum illis inire compulsus sit.

Mulier quædam aquatica sive Siren hoc
anno ad Edanum fluvium Hollandiæ capta
est, quæ veste venustè induta ducta est Har-
lamum, nere etiam didicit, pane & lacte
victitans, semper muta, & Crucifixum ad-
dorans, ideoque post mortem ritu Chri-
stiano sepulta, habita tum grande mira-
culum sine omni periculo fictionis, & res
probata testibus omni exceptione majoribus.

Benedictus XIII. operâ Francorum &
Arragoniorum fugit ex Palatio suo Ave-
nionensi ei que Cardinales sui iterum ad-
hærent, qui nonnihil ab eo defecerant. Et
Franci obedientiam iterum præstant, &
Gerson vir tunc temporis eruditissimus
Massiliam ad eum mittitur in causa schis-
matis acturus. Benedictus autem fero-
ciorum

ciorem se Francis exhibet, dum confirmationem electionum tempore subtrahendi obsequii, eis denegat.

✠ (1404.) ✠ Bonifacius Papa IX. meritorum, ad quem Benedictus Anti-Papa miserat legatos, de pace facienda, verum illius morte interveniente res non est effectum suum sortita: quare Romæ substituitur loco defuncti Papæ Cosmas Melioratus Sulmonensis qui coronatus est 2. Novembris & nominari voluit Innocentius VII.

Moritur hoc eodem anno Philippus Burgundus dictus *intrepidus* in stabulo seu Tabernâ diverforia Hallis in oppido Hannoniæ septuagenarius & tam pauper, ut uxor ejus margaritha bonis ejus mobilibus ex juris formula nuncium remiserit, impositis sepulchro viri sui zona, crumenâ & clavibus. Successit ei Joannes Philippus cognomento *Audax*: at filia Margarita nupsit Ludovico Delphino Duci Aquitaniæ Caroli VI. primogenito, impubes impuberi.

Angliæ Regem Ecclesias spoliare cogitantem Thomas Arundelius Archi-Episcopus Cantuariensis constanter & fortiter inhibet.

Turbatur Roma sub initium Pontificatus

Qs

tus

tū Innocentii, Ladislao Rege Siciliae cum
 exercitu accedente : tunc Viri VII. electi
 qui urbem administrarent, iique omnes
 Gibellini, Quelpis utcumque se se tue-
 tibus, cum utraque factio potentes fami-
 lias sibi addictas numeraret. Atque se
 discordiā tempore Bonifacii fugatā, rediit
 in urbem eo demortuo.

✽(1405.)✽ Innocentius Papa Romanam
 relinquere cogitur atque Viterbium se re-
 cipere propter exortos tumultus, cum
 nepos ejus seditiosos undecim captos ne-
 casset. Vocatus à nonnullis Ladislaus cum
 copiis, à Romanis pro libertate mori para-
 tis rejectus est, & reipublicæ status muta-
 tus, ac Triumviris, quos *Bonos Viros* voca-
 bant, commissus. Appellit quoque Bene-
 dictus Genuam vocatus à Busficardo &
 Archi-Episcopo Pileo Marino viro Sanctifi-
 simo : Ubiq̄ue magnificè exceptus, copie
 tamen, cum quibus venerat, exclusæ sunt:
 quæsti concordie modi à Cardinalibus
 utriusq̄ue partis irriti, tamen conatu, utro-
 que Pontifice adversario suo cedere no-
 lente.

Francia & Anglia laborant graviter
 tam externis, quam domesticis diffi-
 diis. Henricus Rex Angliæ Richardum
 Scropum, Archi-Episcopum Eboracen-
 sem

sem & Thomam Mombraium Marechal-
lum a Comite Westmerlandiæ conspira-
tionis accusatos, ad ignominiosum sup-
plicium rapi jubet: dicitur hic Præsul post
mortem claruisse miraculis, & Thomæ ca-
put diu expositum nunquam computruisse.
Innocentius auctores necis Scropianæ per-
culit anathemate, & Henrico sagum mili-
tare Præsulis mittenti cum his verbis: *Ag-
nosce an sit tunica filii tui, an non?* scitè re-
spondit: *Fera devoravit filium.* Quibus
verbis Scropum Innocentem, & percusso-
rem ejus tyrannum indicavit.

Ordo Canonorum Sæcularium Vene-
tiis à B. Laurentio Justiniano instituitur.

✽(1406.)✽ Innocentius VII. revoca-
tur in urbem & tanquam legitimus Domi-
nus magno gaudio recipitur, qui statim in
Ladislauum etiannum Hadriani molem oc-
cupantem anathema emisit, Ladislaus au-
tem mox Pontifici se submitit, & pacem
composuit: quâ diù frui non potuit In-
nocentius septuagenarius paulò post apo-
plexia mortuus. Cui Cardinales Romani
Angelum Corarium virum doctum & exi-
miæ pietatis suffecerunt & eâ cautione
præstitâ coronârunt, ut Benedicto compe-
titore dignitatem deponente, ille quoque
abdicaret. Dictusque est Gregorius XII.

Q 6

Mori-

Moritur Robertus Rex Scotiæ ex ma-
rore capti alterius sui filii Jacobi, ab An-
glis, pro constituto in captivitate (quæ
tamen plus illi ad regios mores & pietate-
tem profuit quam libertas) per annos ve-
ginti duos, regnum administravit Robe-
tus patruus Jacobi.

Obiit etiam Henricus Castellæ Rex, suc-
cedente filio Joanne 22. mensium puero.

(1407.) Agitur magnis viribus de
concordia inter Benedictum & Gregorium
XII. operâ Cardinalium utriusque partis
& Regis Francorum selectâ urbe Saonâ, ad
conventum, sed res tota iterum abiit in-
ventos, propter tergiversationem Grego-
rii sibi à Ladislao, & urbe Francis addita
metuentis, Benedicto in speciem ad id pa-
rato: qui etiam plenis deinde buccis in-
crepuit concordiam à se quæsitam sed à
Gregorio impeditam & repudiatam.

Ludovicus Dux Aurelianensis frater
Caroli VI. Regis Galliarum jussu Joannis
Burgundiæ Ducis per sicarios infidioses
cæditur, qui Ludovicum regis nomine ab
uno è cubiculariis regis consilii hujus con-
scio evocatum cum pergeret ad Palatium
mulo insidens, & famulo præferente fa-
cem invaserunt, & præscissâ dextrâ effuso-
que cerebro multis ictibus trucidarunt.

Joan-

Joannes autem necis auctor interrogatus de crimine mox equis conscensis in Burgundiam suam auf fugit.

(1408.) Gregorius XII. novos Cardinales creat.

Absente Pontifice Viterbii Ladislaus Rex Neapolitanus Romam recuperare tentat, sed à Paulo Ursino Pontificis Duce repellitur, & Neapolim cum exercitu redire cogitur.

Pontifici utriq̃ à Gallis obedientia subtrahitur. Igitur Benedictus vir præferendis ingenii in Regem Francosq̃ furit literis, quæ publicè tortoris manu crematæ sunt, & duo ejus fautores ignominiosè tractati, ut in dedecus Pseudo-Pontificis ignominia redundaret, & Bufficaldo mandatura, ut huic manus injiceret, & captivum teneret, quod Benedictus subodoratus, fugit è Portu Veneris in portû Illiberitanum ad radices montis Pyrenæi ut saltem esset Pontifex in sua patria Catalaunia, qui orbis terrarum Pontifex esse non poterat.

Benedicto Perpiniæ, & Gregorio Aquileiæ concilium indicentibus, Cardinales indicunt Pisis Concilium generale, & utrumq̃ Pontificem illum evocant, dum Gregorius Senis precario moraretur. Concilium suum Benedictus celebravit Perpiniæ

niani cuius hæc summa fuit, præter omnia
um spem, ut Benedictus rogatus cedere
Pontificatu.

Joannes Hus vir ingenio peracri, & lo-
quax eloquens ab Academia Pragen-
si damnatur, maxime adnitentibus Teuton-
icis, quos tamen Joannes callidè depressit:
effecit enim, ut pars Bohemica cæteris si-
mul junctis æquipararetur, sic jubente sto-
lido Wenceslao, quò hæc vergerent nihil
curante. Quare Pragensis Academia à
Teutonicis deserta, Lipsiensis instituta,
aucta Erfordiensis, simul Teutonicis & Bo-
hemis plaudentibus, hi quòd soli in patria
suâ regnarent, inter cæcos luscii & illi se ab
impiis separatos Germaniæ Catholicæ gra-
tulantur. Itaque Joannes Hus non jam
occultè ut antea sed publicè virus evomit,
adscitis sibi sociis & fautoribus Hieronymo
Pragensi artium magistro & Jacobetto Mi-
seni ex urbe Misâ Bohemiæ. Quibus sta-
tim se opposuit Stinco seu Subinco cog-
nomine Lepus Archi-Episcopus Pragensis,
qui Wicleffitarum supra ducenta volumina
pulcherrimè descripta & deaurata comburi
jussit, quam ob causam Joannes impo-
tentissimè ex pago Husso oblatravit. Quem
Deum minùs quàm hominem reformidantem,
Rex Wenceslaus edicto tantisper
compescuit.

HÆRE.

HÆRESIS JOANNIS HUSS, DUCIS
HUSSITARUM.

1. **D**ocuit Ecclesiam esse Universitatem prædestinatorum.
2. S. Paulum nunquam fuisse membrum diaboli, licet fecerit quosdam actus atlibus Ecclesie malignantium consimiles.
3. Præscitos non esse partes Ecclesie.
4. Duas naturas humanitatem & Divinitatem esse unum Christum, quæ propositio nimis cruda parùm est consentanea unioni personali, quæ non proprie fit sine ullâ mixtione, aut confusione Divinitatis cum humanitate.
5. Præscitum, etsi aliquando sit in gratiâ secundum præsentem justitiam, nunquam tamen partem esse Ecclesie, contrâ verò prædestinatum semper manere membrum Ecclesie, licet aliquando excidat à gratiâ præsentem.
6. Sumendo Ecclesiam pro communione prædestinatorum, Ecclesiam esse articulum fidei.
7. S. Petrum nec fuisse, nec esse caput Ecclesie Catholice.
8. Sacerdotes criminosè viventes polluere Sacerdotii potestatem, & sic ut filios infideles sentire infideliter de septem Sacramentis, de clavibus, officiis, censuris, moribus, cæremoniis, & sacris rebus Ecclesie, veneratione reliquiarum indulgentiis & Ordinibus.
9. Papalem dignitatem à Cæsare inolevisse, & Papæ

¶ Papa perfectionem & institutionem à Cæsare
potentiâ emanâsse.

10. Nullum sine revelatione rationalitatis
asserere posse de se vel de alio, quòd sit caput Ec-
clesiæ particularis, nec Romanum Pontificem
esse caput Ecclesiæ Romanæ particularis.

11. Non esse credendum, quòd Romanus Pon-
tifex sit caput Ecclesiæ, nisi Deus eum prædes-
tinauerit.

12. Neminem gerere vicem Christi vel Petri,
nisi Christum sequatur in moribus.

13. Papam non esse verum successorem Petri,
si vivat moribus Petro contrariis.

14. Doctores ponentes aliquem per censuram
Ecclesiasticam emendandum, si corrigi noluerit,
seculari iudicio tradendum esse, pro certo sequi
in hoc Pontifices Synagogæ Judaicæ Scribas &
Phariseos, & esse homicidas deteriores Pilato.

15. Obedientiam Ecclesiasticam esse obedi-
entiam secundum ad inventionem Sacerdotum Ec-
clesiæ præter expressam auctoritatem Scripturæ.

16. Humana opera immediate dividi in stu-
diosam & vitiosam, adeò ut peccatum mortiferum
hominis vitiosi omnes illius actus universe infi-
ciat, & è contrario virtus studiosi omnes ejus
actus universe vivificet.

17. Sacerdotes Christi viventes secundum
legem ejus, & habentes Scripturæ notitiam, &
affectum ad edificandum populum, debere præ-
dicare,

dicare, non obstante Papæ, vel alterius Prælati prohibitionem aut excommunicationem.

18. Quemlibet ad Sacerdotium accedentem, prædicantis officium de mandato accipere, & mandatum illud debere exequi, non obstante excommunicatione.

19. Clerum per censuras Ecclesiasticas excommunicationis, suspensionis, & interdicti ad suam exaltationem populum laicum sibi suppeditare, avaritiam multiplicare, malitiam protegere, & viam præparare Antichristo.

20. Papam, si malus est, & præsertim si est præscitus, esse diabolum, furem, & filium perditionis, & nequidem membrum, multò minùs caput esse Ecclesiæ.

21. Gratiam prædestinationis esse vinculum, quo corpus Ecclesiæ, & quodlibet ejus membrum jungitur Christo capiti insolubiliter.

22. Papam & Prælatum malum & præscitum esse equivocè pastorem, & verè furem ac latronem.

23. Papam etiam secundùm officium non debere dici sanctissimum.

24. Papam, si vitam agat Christo contrariam, licet electione Divinâ & humanâ promotus esset, aliunde tamen, quàm per Christum, ascendere in ovile ovium.

25. Condemnationem articulorum Joannis Wicleffi, esse à ratione alienam, iniquam & male factam.

26. Non

26. Non eò ipso esse personam legitimè etiam, vel verum, aut manifestum successorem aut Vicarium Petri Apostoli in officio Ecclesiastico, quòd electores, vel major pars eorum consenserit, vivâ voce secundum ritus hominum personam aliquam, verum operibus electi credendum esse, eoque ipso, quò quis copiosius operatur meritorie ad profectum Ecclesie, habere à Deo copiosius potestatem.

27. Non esse scintillam apparentie, quòd oporteat esse unum caput in spiritualibus regere Ecclesiam, quòd semper cum ipsâ militante conservetur & conservetur.

28. Christum sine talibus monstruosis capitibus per suos veraces discipulos sparsos per orbem orbem terrarum melius suam Ecclesiam regulaturum esse.

29. Apostolos & fideles Sacerdotes Dominus strenuè in necessariis ad salutem Ecclesiam regulasse, antequam officium Papæ fuerit introductum, sicque facturum deficiente Papâ.

30. Nullum esse Dominum civilem, nullum Prælatum, nullum Episcopum, dum est in peccato mortali.

Hi sunt articuli triginta Joannis Hus ad verbum descripti in Concilio Constantiensi: ejusdem veneni cum Wicleffi & Waldensium fatidis apostematis

DE PETRO DRESENSI, alias TRA-
CENSI ET JACOBELLO.

Circa eadem tempora Petrus Dresensis Germa-
nus, exul à patriâ, quia phreneticum Wan-
dolorum humorem imbiberat, Pragam confugit,
ubi apertis scholis traxit ad se ejusdem secum pa-
triae quendam nomine Jacobellum, qui sibi mu-
nus concionatoris assumpserat; hi fœdere juncti
communi consensu in seminandis zizaniis suis
operam impenderunt, id imprimis inculcando,
necessariam laicis esse subuti, &que specie commu-
nionem.

(1409.) Celebratur Concilium Pi-
lanum in causâ schismatis, cui Patriarchæ
tres, Archi-Episcopi 180, Episcopi & Ab-
bates 390, Doctores 282. interfuere, &
in eo depositi Benedictus & Gregorius,
datâ Cardinalibus facultate creandi no-
vum Pontificem, à quibus proinde ele-
ctus est Petrus Philarchus Bononiensis, in
Creta Insula enutritus, Minorita Cardi-
nalis, dictus Alexander V. Quibus auditis
Gregorius & Benedictus fugerunt, ille Ari-
minum, & iste Barcinonem. Gregorius in
fuga dissimulato habitu in equo cum solis
duobus peditibus se proripuit, ejus autem
Confessarius in veste Pontificia & appara-
tu subsequens, captus & malè habitus est:
Vir erat Gregorius, in quo ad Pontificiam
digni-

dignitatem nihil desiderabatur, quam nimiam retinendæ Sedis cupiditatem in temporibus non accendisset nimio in promovendis affinibus studio, virtutis Pontificiæ certo & vulgari naufragio, exinde palam fiebat, corruptum eum, & alium se ipso nunc esse, quam ab initio Pontificatûs sui videbatur.

✠(1410.)✠ Alexander V. in fine Pontificatûs duodevigesimo Bononiæ moritur, cui à Cardinalibus sufficitur Balthasar Cossa seu Coxa Neapolitanus, dicitur Joannes XXIII. tantò Pontificatûs honore indignior, quantò appetentior, belli quam pacis artibus melior, qui vi potius & nummis, in pauperes Cardinales effusus, & Ludovici cum classe vicini, eumque exoptantis metu, quam ex meritis suis creatus est.

Rupertus Romanorum Rex à Florentinis pellectus in Italiam, adversus Galeatum Mediolanensem Regulum rem gessit infeliciter. Inde in Germaniam redux inopinâ morte Oppenheimii defungitur anno ætatis 58. Imperii decimo, sepultus Heidelbergæ in æde S. Spiritûs à se extructâ.

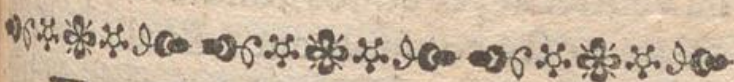
Post Rupertum Electores in Comitibus Augustalibus elegerunt Sigismundum Caroli IV. filium, primùm Hungariæ, post etiam, defuncto Wenceslao, Bohemiæ Regem.

Regem. Cùm ei à reliquis ob dignitatem regiam deferretur prærogativa suffragii, dicitur, se ipsum elegisse, *Me*, inquit, *non novi, alios non item, cùm nesciam, an quispianam alius æquè sit idoneus capessendo orbis Imperio, in tantâ præsertim rei Christianæ ob pluralitatem Pontificum confusione, me ipsum igitur nomino.* Cordatum Regis candorem mirati cæteri Proceres, votum ejus unanimi consensu approbârunt. Neque tamen coronatus est, nisi post annos quatuor, quia Wenceslaum sibi nonnihil adversantem expertus est, in hoc tantùm fortem, ut fratrem propter bonum Ecclesiæ dignitatem hanc acceptantem turbaret.

Poloni sub Uladislao Jagellone Rege in duobus magnis præliis ingentem de Prussis & equitibus Cruciferis victoriam reportant.

In Angliâ Joannis Hus scripta tanquam hæretica publicè per carnificem comburuntur.

DE CAS II.

Ab anno Christi 1410. ad 1420.

1411. Joanes XXIII. Romam venit, & per Ludovicum Siciliae Regem, & Sfortianam